

کولتووری کورده واری و پیشلکردنی مافی ژن

عوسمان رهحمانی

۲۰۰۳/۱/۶

به لیکۆلینه وه و لیکدانه وه ی پیوه ره کان، نرخه کان، دیارده کۆمه لایه تیه کان، نیشانه کان و ئه و سومبوله هاوبه شانیه ی که کولتووری میلله تیک یان وولتاتیک پیک دینن و هه روه ها به تویشینه وه ی ره وتی گورانکاریه کانیاں و به له به رچاوگرتنی جووری حاکمیه ته کان و هه لسوکه وتی حاکمان، تا ئاستیک جی و شوین و مافی تاک و کۆمه لایه تی ئینسانه کان به گشتی و به تایبه تی ئینسانی ژن مان بو ده رده که وی. تان و پۆه کانی پیکهینه ری کولتوور وه ک ئورگانیسیمیک هاوکات له گه ل گورانکاریه کانی کۆمه ل دا به رده وام له حالی گۆران دایه و به تپهر بوونی زه مان و پیداوایستیه نوئی یه کانی ئینسان شیوه و شیوازی نوئی به خوئی وه ده گری. به م شیوه یه به خویندنه وه ی ووردی لایه نه کانی کولتوور و سومبوله هاوبه شه کانی مه وجود له هه ر سه رده میک دا تا ئاستیک سیمایه کی که م تا زور روون له کولتووری ئه و سه رده مه و جیگا و به رژه وه ندی تاک له کۆمه ل و پیوه ندی ئه و له گه ل ده سه لاتی حاکم دا نیشان ده دا.

بو نمونه کولتووری سکۆلاری روژاوا، له سه رده می روشنگه ری دا ده ستی پیکرد که بیروبوچوون و باوه ری نوئی فه یله سوفه کان و زانایان و گه شه ی ئابووری بنه مای ئه م کولتووره ی بنیاد نا. له دریژه ی ئه م ره وته نوئی یه دا به خه باتی دریژ ماوه و به رده وامی کریکاران، کومونیسته کان، زانایان، تویره ران و نووسه رانی شورشگیر، هونه رمه ندانی ژن و پیاوی پیشره و و پیشکه وتنخواز و ئینساندوست، ده ستی رژیمه مه زهه بیه کان و حاکمیه تی که نیسه له ده ستریزی بو سه ر ماف و ئازادیه تاک و کۆمه لایه تیه کان کورت کرا. هه روه ها ژنان و پیاوانی به رابه ر و ئازادیخواز به خه باتی سه ختی خوئیان تووانیاں به شیک له مافی به رابه ر به سه ر حکومه ته کان، به تایبه ت له روژاوا بسه پینن. ئه م کولتووره به ده رکی ئازادیی "تاک" و که رامه تی ئینسانی تاک ده ستی پیکرد. کولتووریک که مافی تاک و ریز گرتنی له تاک له ناوه ند و به رنامه ی کولتوور و داهینانی کولتووری دا دانا. بیروباوه ریک که ئینسان و ئازادیه تاک و

فه ردیه کانی له کۆمه ل دا به ره سمی ناسی.

کۆمه ل و کولتووری کۆمه لگا به رهه می ئینسان و ره وتی به ره و پیش چون و ئاکامی هه ل سوورانی فکری و زه یینی ئینسانه. نه ساس و چۆنیه تی یان ئاستی پیشکه وتوویی کولتوور و فه رهه نگی هه ر میلله تیک له دابین بوون و له به رچاو گرتنی ماف و جی و شوین و ئاستی ئازادیه کانی تاک دایه. له م پیوه ندیه دا ته نیا بزوتنه وه ی کریکاری و سوسیالیستی نه میندار و گراتتی ئازادی و مافی به رابه ری ئینسانه کانه! چونکه بزوتنه وه ی کریکاری و سوسیالیستی، پیوه ری ئازادی کۆمه لگای به شه ری به پیوه ری ئازادی ژن هه لده سه نگینی.

کولتووری زال به سه ر کۆمه لگای کورده واری دا، به ته واوی نا ئینسانی و دژ به سه ربه ستی و ئازادی تاک دارپژراوه و پهیره و ده کری. به خویندنه وه ی کولتووری کورده واری که پیاوسالاری سه رمایه داری یه و تا ئاستیکی زور پاشماوه ی کولتووری فیودالیش باو و به رده وامه، جیاواز له پیشیل کردنی ماف و توندوتیژی به ئاشکرا له دژی ژنان، به شیوه ی نهینیش ژنان قوربانی بیده نگی توندوتیژی کولتووری نا ئینسانی حاکمن. توندوتیژی که که له هه موو لایه که وه به سه ر ژنان دا سه پیندراوه، له لایه ن کۆمه لگا، بنه ماله، یاسا، داب و نه ریت و ته نانه ت له لایه ن خوشیانه وه. به هو ی زال بوونی باوه ره سوننه تیه کان و حاکم بوونی مه زهه ب و به تایبه تی ده خاله تی مه زهه بی ئیسلام له ژبانی سیاسی و کۆمه لایه تی دا، پیاوان به خاوه ن ئیختیار و به هیژ داده نری و له لایه کی دیکه وه چونکه ده سه لاتی ئابووری له ده ست پیاو دایه، بوواره کانی نه نجامدانی توندوتیژی له دژی ژنان، له خو ی دا ئاماده و ره خساوه.

دیاردی توندوتیژی له دژی ژنان که ره نگه ره وه ی کولتووری زالی پیاوسالاری، سه رمایه داریه، له هه موو کۆمه لگا کان دا هه یه و به ریوه ده چی. نه م سته م و توندوتیژی له کولتووره جوراوجوره کان و داب و نه ریته جوراوجوره کان دا، جور و شیوه ازی جیاوازی هه یه. به لام به هه ر شیوه یه ک بی، یه ک ئامانج رچاو ده کا. نه ویش نه وه یه که پیاوان توندوتیژی وه ک ئامرازیک بو سه پاندنی ده سه لاتی خو یان به کاری دینن بو گه یشتن به ئامانجه کانیان. سته م و توندوتیژی له سه ر ژنان جیاواز له شیوه ی

میکانیک، واته لیدان، به شیوه‌ی ده روونیش به ریوه ده چئی. به هه مان راده که توندوتیژی جسمی زیانی جسمی به ژنان ده گه‌یه‌ئی، توندوتیژی ده روونیش زیان به روح و نه فس و ره وانیان ده گه‌یه‌ئی و تووشی گیروگرتی جوراوجوریان ده کا.

شیوه‌کانی توندوتیژی و هه‌لاواردن له دژی ژنان

توندوتیژی جسمی :

لیدان یه کییک له و نه ریته به رده وام و باوه‌ی کومه‌لگای کورده‌واری یه که له لایه‌ن پیاوان باوک، برا، میرد و ته‌نانه‌ت دوست یان دلداره‌وه دژ به ژنان به ریوه ده چئی. له بنه‌مائه دا ته‌نانه‌ت برا چکوله‌ش له خوشکی گه‌ره ده دا و ئه مری به سه‌ردا ده کا. لیدان له خوی دا ئه‌وه ده گه‌یه‌ئی که لیدراو به ئینسان دانانری و حیسابی حیوانی مائی بو ده کری که سه‌ریچی له فه‌رمانی خاوه‌نه‌که‌ی کردووه. ئه‌گه‌ر ئه‌م هه‌لوئیسته‌ی پیاو به‌رانبه‌ر به ژن له باری ئینسانیه‌وه لییک بده‌ینه‌وه، ئه‌وا لیده‌ر دووره له ئینسانیه‌ت! چوون ئینسان بریتیه له بوونه‌وه‌ریکی خاوه‌ن شعور و ده‌رک و هه‌ستی ئینسانی و بو چاره‌سه‌ری کیسه‌کان په‌نا بو شعور و مه‌نتیق ده‌با نه‌ک لیدان. لیدان مانای لاوازی و نه‌بوونی ده‌رکی ئینسانی و ئه‌خلاقی ئینسانیه‌ه. لیدان جیاواز له‌تازاری جسمی و شکاندنی ده‌ست، لاق، په‌راسوو و هتد، بووه‌ته‌هوی سه‌قه‌ت بوون و کوشتنی ژنانیش.

توندوتیژی ده‌روونی:

توندوتیژی ده‌روونی وه‌ک سووکایه‌تی، ئیهانه، به‌کار بردنی له‌فزی ناشیرینی وه‌ک سه‌لیته، سوژانی، قاعبه، په‌تیاره، به‌ره‌ئا، زه‌عیفه و بی‌عه‌قل و....، زیاتر له توندوتیژی جسمی باوه. توندوتیژی ده‌روونی به‌پیچه‌وانه‌ی جسمی وه‌ک لیدان، شوینه‌واره‌که‌ی خیرا ده‌ر ناکه‌وی، به‌لکوو له‌دریژ ماوه‌دا شوینه‌وار و ئاسه‌واری روخینه‌ر و زیانبار داده‌ئی. بو نمونه‌باوترین توندوتیژی ده‌روونی نه‌دواننی ژن و ئیهمال کردنی له‌لایان پیاوه‌وه که ژنان عه‌زاب ده‌دا. هه‌روه‌ها خانه‌گومانی یان هه‌مان دلپییسی پیاو، بی‌به‌ش کردنی ژنان له‌پیکه‌وه‌خه‌وتن، نه‌بوونی ئیجازه‌ی چوونه‌ده‌ره‌وه،

به رگری له کار له ده ره وه ی مال، یان ده رکردنی ژن و ناردنه وه ی بو مآلی باوک، به شیکی دیکه ی توندوتیژی ده روونیه که له لایان پیاوه وه به سه ر ژن دا ده سه پی و به رده وام به ریوه ده چی.

هه رچه نده پیاوان بو بردنه پیشی ئامانجه کانی خوئیان ده ست ده ده نه کرده وه ی توندوتیژی بو مه به سته کانیان، به لام ئه مه ته نیا توندوتیژی نیه که ده سه لاتیان بو دابین ده کا. به لکوو خودی ژنانیش به جوریک یارمه تیان ده که ن. ژنان له ترسی پیوه ری ده سترکد و ریاکارانه و یه ک لایه نه ی ئه خلاقی، وواته له ترسی ئابروو و یان ترس له ته نبی و توندوتیژی، ته سلیمی خواسته ناره وا و نامه نتیقیه کانی هاوسه ره کانیان ده بن و له ئاکام دا ئه مه خوئی دارمان و زیانی سه ختی ده روونی به دوواوه ده بی. بیجگه له مانه ی که باسمان کرد، کولتووری باو و حاکمی کورده واری به ره سمی ژن به ئیناسانی ته واو و سه ربه خو نانسای و سیفات و پیوه ر یان نیشانه ی ناسینه وه ی بو داناوه. ژنان وه ک مکی پیاو یان خاوه ندار پیناسه ده کرین، وه ک دایک، خوشک، براژن، ئاموژ، خالوژن، مه لارژن، باوه ژن و حیزان و ..هتد.

به کار هیسانی ووشه ی سووک وه ک سه رکونه کردن و توندوتیژی دژ به ژنان له لایه ن کومه لگاوه ویردی زمانی گه وره و بچوکه وه ک : قاحبه، له چک به سه ر، زه عیفه، بی حه یا، په تیاره و رووه له مالو و... . پیوه ری نرخاندن یان به باش دانانی ژنانیش له خوئی دا سووکایه تیه به ژنان. بو نمونه ژن و کچی که گویرایه لن و به ته واوی له ئه مر و نه هی باوک و برا و میرد دان و مه وجودیه تی خوئیان له به ر هیئانه دی پیوه ره پیاوسالارانه کان نه فی ده که ن، به م پیوه رانه پیناسه ده کرین: خانم، پاکداوین، شه رمن، نه جیم، به حه یا، به شه ره ف، هه لویسته که ی پیاوانه و مه ردانه یه. کاتییک که پیاوان و کوران به شه ر دین، هیچکامیان په لاماری که سایه تی یه کتر ناده ن و به لکوو جنیو به ژن و دایک و خوشک و کچی یه کتر ده ده ن و ئه ویش ره نگده ره وه ی ئامراز بوونی جنسیی ژنان و زه بوونی و دارمانی باری ئه خلاقی کومه لگایه.. هه روه ها بو سووکایه تی به یه کتر هه مان ئه و ووشه سووکانه به کار دینن که بو ژنانیان داناوه وه ک: ژنانی، کراسی ژنان له به ر بکه، ژن سفه ت، له ژن که متر،

به ژن بم و ژن ره ننگ و.... .

ژن له هونه ر و شیعِر و ئه ده بیات و گورانی کوردی دا، جیاواز له وه یکه بووه ته په سا و که ره سه ی هونینه وه و رازاندنه وه ی شیعِر و بابه ته کانیا، ئه و راستیه حاشا هه لئه گره ش به یان ده کا که وه سیله ی خه ملینه ر و نه وازشکه ری جنسیه تی پیاون. به شی زوری شیعِر و گورانیه کان پیکهاتوو له وه سفی ئه نامانی له شی ژن و ته نانه ت جنیودان به میرده که ی و هیوای هه تیو که وتنی منداله کانی. ئه مه له حالیک دایه که ژنان نه ک هه ر مافی به رابه ریان له م باریه وه نیه، به لکوو به تاوان داده نری و ئه گه ر ژنیک به پیاویک بللی خوشتم ده وی، هه زاران سوکایه تی پی ده که ن. ژنان ده بی گورانی پیاوه کان بلینه وه و خوشیان وه سفی خویشان بکه ن بو پیاوان. مانای ئه م نه ریته ئه وه یه که ژن کالایه کی جنسیه بو که لک لیوه رگرتن، بو رابواردن و بوونه وه ریکه له خزمه ت هه وه سی جنسی پیاوان دا. له شانۆ و سینه مادا ژن نه ک وه ک که سایه تیه کی سه ربه خو، به لکوو له ویش دایک و خوشک و کچ و ژنی ئه م و ئه وه و ده وری مالدار، خزمه تکار، چیشته لینه ر و فیتنه و ناموس پاریز ده بینتی.

چه وساندنه وه و هه لاواردنی ئابووری و کومه لایه تی ژن:

هه روه ک ئاماژه ی پیکرا، ژن له کومه لگا و کولتووری پیاوسالاری کوردستان دا، وه ک مروقی سه ربه ست و سه ربه خو ناناسری و یان دایک، ژن، خوشک، هاوسه ر، براژن یان ده زیران و دلداری ئه م و ئه وه. مافییک که ژن هه یه تی ته نیا بو زیندوو مانه وه و خزمه ت کردنی پیاوه. ژنان له کولتووری کورده واری دا نه فه قه وه رده گرن، به خیوکه ری مندالی پیاون، سیغه ده کرین، کلفه ت و کاره که ر و مه یته رن، ناموس پاریزی بنه ماله و و نه ته وه ن، مالدار و کاسه ی هه وه س و که ره سی رامینه ری جنسیی پیاون، کالای جنسین و ده فروشرین، ده کردرین و ده گوردرینه وه، ژن به ژنه، گه وره به بچووکیان پی ده کری، به هه شتی نادیار له ژیر پی یان دایه، خانم و پاریزه ری سامانی پیاون. ئه گه ر ری و ره سمی زه ماوه ند که به شیکه له کولتووری کورده واری بخه یینه به ر لیکولینه وه و حاله ته کانی باس بکه یین، به روونی بومان ده رده که وی که ژن ئامراز و

کالای جنسیه و له هیچ ماقیکی ئینسانی و کومه لایه تی به ره مه ند نیه. مه زهه بی ئیسلام لیره دا ده وری سه ره کی ده گیری و به ته واوه تی دژ به ئینسانبوونی ژنه. ئیسلام ژن به سه رچاوه ی فه ساد داده نی و به توندی کونترولی ده کا. له ئیسلام دا ژن وه سیله یه که بو جیبه جی کردنی مه یل و هه سته جنسیه کان و خواسته کانی پیاو و ئه رکی سه ره کیی مندال به دنیا هیئانه. له ئیسلام دا جنسیه ت و نیازی جنسیی ژن پیس و چه په له و ده بی سه رکوت بکری. نابی به ده نگی به رز پی بکه نن، قسه بکه ن، نامه حره م نه یان بینی، به بی ئیزی ماله وه نه چنه ده ر، خه ته نه بکرین و ئه گه ر دلداری یان کرد ده بی به رده باران بکرین و بدرینه به ر قه مچی و شه لاق. له زه تی جنسی که به شیکی گرنکه له سروشتی مروث، به پیسترین و شه یتانیترین پیوه ندی داده نری و پاش جووتگیری ده بی ژن و پیاوه که خویمان بشون و له شپییی ده ر بکه ن.

له م کولتوره دا ژن مه وجودیکی هه رامه و ده بی مه لایه ک هه لالی به کا (ماره کردن). تا میرد نه کا، له مافی له زه تی جنسی مه حرومه و ته نانه ت تاوانه و ئه گه ر شتی وا بکا و پیی بزانه، ئه وا سووک و رسوا ده بی و به زوریش بو ریزگرتن له ناموسی بنه ماله ده کوژرین. ئازادی هه لبژاردنی هاوسه ری نیه و جیا له باوک و برا، ده بی ئیزی عه شیره که شی له سه ر بی. به هوئی ئه وه یکه ژن له باری ئابوریه وه خاوه نی معاش و مافی خوی نیه و به ستراوه ته وه به باوک و براوه، باوک و برا به رانه ر به پاره ده یفروشن به کریار که باوکی کور بی و ماوه یه ک چه قه چه قی مه عامه له یه تا ریک ده که ون. پاش ریکه وتن و دووای ماوه یه ک زه ماوه ندی بو ده که ن. کچ ده رازیندریته وه و وه ک کالایه کی جنسی به سوواری ماین یان دوو پیاو ده سستی ده گرن و ده یبه ن بو مالی زاوا. سه روچاوی به قوماشیکی سوور داپوشراوه و هه قی نیه لایبا تا جه نابی زاوا هه لی ده داته وه. جگه له مه ش، ئه گه ر ئه م کچه په رده ی به کاره تی نه بی، له بان به ربووپیبه ته وه یان که وتبی و یان به جوړیک له ده سستی دابی، ئه وا رسواییه و ده بی چاوه ری قه مچی و به رده باران و مه رگ بی. ئه مه له حالیک دایه که هیچ جوړه مه رچیک بو کور نیه و سه ربه سته. ئه گه ر په رده ی هه بوو، ووه ر ده گیری و دوواتر له ئیمتحنانی کاری ناومال و وولامدانه وه به هه موو خواسته کانی پیاوه که ی و مالی

خه زوورانی ده رنه چوو، ده که ویتته به ر لیدان و سووکایه تی و له ئاکام دا یان ده ری ده که ن و یان ده تۆری و ده چیتته وه مآلی باوکی. ئه وانیش چوون پاره یان وه رگرتوو، به هه مان شیوه و به توندوتیژی به ره و رووی ده بنه وه و به زور ده یینیرنه وه بۆ جه هه نمی مآلی میرده که ی. ئه مجاره ده بی کۆیله یه کی ته واو بی و هه موو ناوه روکی کولتووری پیاوسالاری قبول بکا. به لام سه ریچی کرد، هینده ی لی ده دن تا ده مری و یان چوونکه هیچ په نایه ک بۆ خوئی نابینی، خوئی ده سووتینی و یان خوئی ده کوژی. خو کوشتن بووه ته دیارده یه کی باو و ریگای رزگار بوون له ژبانی ژنانه ی ژیر حاکمیه تی کومه لگا و کولتووری ئیسلامی، پیاوسالاری سه رمایه داری کوردستان دا.

دزیوترین و نا ئینسانیتترین هه لاواردن و سته م له سه ر ژنان و پیشیلکردنی ئازادی و سه ربه ستی و مه وجوودیه تی ژن وه ک ئینسان، به ریوه بردنی نه ریت و یاسای کونه په ره ستانه ی حیله ی شه رعیه که به کوردی "جاش" بۆ کردنه و له ئیسلام دا هاتوو. ئه گه ر که سیکی هه ژار له حالی تووره بوون دا هه له یه ک به زاریدا بی و ووشه ی ته لاق به کار بهینی، مه لا و شیخ و ده سه لاتدارانی هه لپه ره ست به هه لی ده زانن و ده لین ته لاقی که وتوو و ژنه که ی لئی هه رامه و ده بی جاشی بۆ بکری. به م شیوه یه ژنی کابرای داماو بۆ ماوه یک له که سیک یان له خودی مه لا ماره ده کری و پاش چه ند روژییک ته لاقی ده دا و دیسانه که له میرده که ی خوئی ماره ی ده که نه وه. لیردا مه لا هه م بۆ ته لاق دان و هه م بۆ ماره کردن پاره وه ر ده گری و زور جاری واش بووه که جاشه که ژنی کابرای ته لاق نه داوه ته وه و یاسا و شه رعیش ئه و هه قه ی پی ده دا.

ناسینی ریشه ی توندو یژی له سه ر ژنان و په ی بردن به هوکاره کانی ئاوا دیارده یه کی نائینسانی، ده توانی ده وریکی گرنگ و کاریگه ری هه بی له دوزینه وه ی ریگا چاره و ریگاکانی به ربه ره کانی کردنی و کوتایی پی هیسانی. چوونکه هه ر دیارده یه کی کومه لایه تی هوکاری کومه لیک هوئی جوراوجوره و توندتیش له سه ر ژنان ریشه ی له هوئی جوراوجوردایه. لیره دا ده توانین ئاماژه به چه ند هویه ک بکه یین که رای ده رووناسه کانیسه له سه ره، هوئی تاک، بنه مآله یی و کومه لایه تی. هوکاره کانی تاک له راستی دا گیروگرفتی روچی و ده روونی تاکی ئازار ده ره و هه زی له

توندوتیژی یه. ئەم جوړه که سانه له باری قه واره ی که سایه تیه وه تووشی خه له ل و نه خووشی هاتوون که به ره و توندوتیژی خولقانندن ده یانبا. ئەم حاله ته به رهه می باری په روه رده و قیرکردنی کوومه لایه تی و ره نگه ره وه ی کولتووری باو و حاکمه و هوئی نه بوونی به رنامه و په پیره وی زانستی و ئە خلاقیه.

هوکاری بنه ماله یی توندوتیژی له سهر ژنان ریشه ی له په روه رده ی بنه ماله و ده ورائی مندالی دایه که گه وره بوون، وه ک ره وش و عاده ت به کاری دیننه وه. زوربه ی که سائیک که هاوسه ره کانی خوئیان ئازار ده ده ن یان له گه ل ژنانی دیکه دا ره فتاری توندوتیژیان هه یه، له مندالی دا شاهیدی توندوتیژی جوړاوجوړ بوون. بارودوخ و چونیه تی ژیاننی تاک له ده ورائی مندالی دا ده وری گرنگ و کاریگه ری هه یه له سهر داهاتووی. ناکوکی نیوان دایک و باوک، کیشه ی نیوانیان و لیدان له دایک، ده بیته هوئی ئە وه که مندالیک که شاهیدی ئە م ره فتارانه یه له ته مه نی گه وره سالیی خوئی دا دووپاتیان بکاته وه و به رانبه ر به هاوسه ره که ی خوئی ده ست بداته توندوتیژی جوړاوجوړ. هه روه ها که سائیک که له مندالی دا به رده وام له لایه ن دایک و باوک و یان که سانی گه وره وه سووکایه تیان پی ده کرئی و ئازار ده درین، چونکه له و کاته دا لاوازن و بی ده سه لات و کاتیک گه وره بوون و به ژن هینان ده گه نه ده سه لات، تیده کوشن عوقده کانی مندالی خوئیان هه لریشن و قه ره بووی بکه نه وه.

ده ور و نه قشی کوومه ل له پیکهاتنی توندوتیژی جوړاوجوړ دژ به ژنان و کاریگه ری نا ئینسانیی له سهر ژیان، زاده ی باوه ری حاکم و پیویستی قازانج و به رژه وه ندی چینی ده سه لاتداره. باوه ره نا ئینسانیه کولتووریه کان و داب و نه ریته مه زهه بی و پیاسالارانه کان که یاسای ئیداره کردنی وولات و کوومه لگان، ژنانیان کرده و ته کوپله و گویرایه لی میرد و ئینسانیکی بی ئیختیار. ئە م باوه ره ئیسلامی و دوواکه وتووه دژی به شه ری یانه سه ره کیتیرین کاریگه ری یان له خولقانی ئە م گرفت و دیارده یه دا هه یه. به پیی یاسا ئیسلامیه کان که حاکمه، ژن به نیووه ئینسان، بی عه قل، زه عیفه، سه رچاوه ی فه ساد و به مولکی پیاو و پیوان به خاوه ن ئیختیاری ته واو و مالکی ژن داده نی. یاسای حاکم و یاسا ئیسلامیه کان ده ستی پیویان له

ژیرده سته کردن و چه وساندنه وه و ئازار دانی ژن دا ئاواله کردووه و ته نانه ت بووه ته شعوریککی کازب بۆ ژنانیش و ژماره یه کی زۆر له ژنان ئه م سته مانه به ره وا ده زانن. بۆ نمونه زۆربه ی ئه و ژنانه ی که له لایه ن میرده کانیانه وه ده که ونه به ر توندوتیژی و ئازاردان و سووکایه تی، له بری ئه وه یکه پێ له سه ر فافی خوێیان داگرن و بۆ وه ده ست هیئانی تیبکۆشن، به شیوه یه ک و به بیانوی جۆراوجۆر حاشای لیده که ن. ترسان له گونه و سزای بی بناغه ی خوا و روژی قیامه تی ده ستردی حاکمانی پیاوسالار، ترس له په ره سه ندی گرژی و ناکوکیه کان، قه بوول کردنی بیحورمه تی و لیدان و توندوتیژی بۆ نیگه ران نه بوونی دایک و باوک و برا و خزمان و که س و کار، پاراستنی نهیینه کانی بنه ماله که هه مان پیشیلکردنی خودی ژنان و مافی ژنانه به شیکن له و هۆ و هۆکارانه که ریگا له ژنان ده گری ده ست له مافیان هه لگرن.

دیاره سه ره رای سه رکوت و کوشتار، شه لاق و به رده باران، شکه نجه و زیندان و سووکایه تی به ژنان له لایه ن تاک و بنه ماله و کومه ل و ده وله ته وه، ژنانی کورده واری وه ک ژنانی وولتانی دیکه دریشه یان به خه بات داوه و ئه م خه باته به شیوازی جۆراوجۆر به رده وامه. ژنانی کورد له به شه جۆراوجۆر و پارچه کانی کوردستان دا جیاواز له خه باتی کولتوری و کومه لاتی له ریکخواه کانی تایبه ت به خوێیان، شان به شانی پیاوانی کومونیست و شورشگیر و ئازادیخواز له خه باتی سیاسی و چه کداریش دا به شداریان کردوه و به کرده وه بی بناغه بوونی یاسا و نه ریتی مه زهه بی و پیاوسالاری و بوونی خوێیان وه ک ئینسانی داهینه ر و به تووانا سه لماندوه. دیاره خه بات بۆ پاشه کشه به کولتور و یاسا و نه ریتی پیاوسالاری و سه پاندنی یاسای نوێ که پشتگری مافی ره وا و به رابه ری ژنان له گه ل پیاوان بکا، به شیوازی جۆراوجۆر پیویسته. له هه مان کات دا ده بی ئه وه شمان له بیر نه چی که ته نیا به له ناوچوونی سیستم و حاکمیه تی نیزامی پیاوسالاری سه رمایه داری کوئی به سته م و چه وسانه وه ی ئینسان به ده ستی ئینسان به گشتی و ژنان به تایبه تی دیت. له م سه رده مه ی ئیمه دا ئه ساس و ریشه ی سته م له سه ر ژنان له سیستمی سه رمایه داری دایه و ئه م سیستمه به رده وام بۆ که له که کردنی هه رچی زیاتری سه رمایه له ده ست سه رمایه داران و پاراستنی نیزامی سه رمایه داری،

به رده وام کولتووری مه زهه بی – پیاوسالاری به رهه م دینیتته وه. هه تا ئه و روژه ی که یاسا مه زهه بی و قانونه دژی ئینسانیه کانی سه رمایه داری له ژیان و چاره ی خه لک دا ده خاله تیان هه بی، ئازادی و رزگاری ئینسان به گشتی و ژنان به تایبه تی نامومکینه. ته نیا ریگای رزگاری یه کجاری له کومه لگای سوسیالیستی و سوسیالیستی کردنی ئامرازی به رهه م هینانه دایه. ئه مه ش ته نیا له ریگای بزووتنه وه ی کریکاری و سوسیالیستی و به خه باتی به رده وام و یه کپارچه ی ژنان و پیاوانی کریکار و زه حمه تکیش وه ک چینی کریکار و به هاویشتی و پشتگری کومونسته کان، ئازادیخوازان، فه رهه نگیانی ئینساندوست و به رابه ریخواز ده سته به ر ده بی.